

STANOVY PASTORAČNÍ RADY FARNOSTI

LITOMĚŘICKÉHO BISKUPSTVÍ

Po projednání s kněžskou radou

Mons. ThDr. Josef KOUKL
biskup litoměřický

dne 1. listopadu 2001

r o z h o d l :

**každá římskokatolická farnost biskupství litoměřického
má právo s platností od 1. listopadu 2001
zřídit si ve smyslu kánonu 536 Kodexu kanonického práva
a za podmínek specifikovaných ve stanovách**

PASTORAČNÍ RADU

(Pastorační rady mohou a mají být zřizovány jen za tím účelem, aby jejich činnost podporovala a vedla k účinné evangelizaci společnosti, duchovnímu oživení a povznesení farností a tím sloužila k větší slávě Boží.)

STANOVY FARNÍCH RAD LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE

Po projednání s kněžskou radou, si každá farnost litoměřické diecéze má právo zřídit pastorační radu podle těchto stanov ve smyslu kán. 536 CIC. Tyto farní pastorační rady se dále budou nazývat farní rady.

Farní rady mohou a mají být zřizovány jen za tím účelem, aby jejich činnost podporovala a vedla k účinné evangelizaci společnosti, duchovnímu oživení a povznesení farností a tím sloužila k větší slávě Boží.

I. Základní ustanovení

§ 1

(1) Farní rada (dále jen FR) je poradním a pracovním orgánem faráře, administrátora nebo moderátora společné duchovní správy podle kán. 517, 1 (dále jen faráře).

(2) Farní rada spolupracuje s farářem při vytváření farní obce tak, aby byla živým společenstvím věřících podle slov: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši“ (Sk 4,32).

(3) Na základě povinnosti všech věřících podílet se na učitelském, pastýřském a kněžském úřadě (všeobecné kněžství) nese FR spoluodpovědnost za šíření poselství spásy a proměnu pozemského řádu duchem evangelia podle Kristova příkazu: „Budete mi svědky“ (Sk 1,8), viz. kán. 225, §1, §2.

Aby mohli plnit své úkoly, snaží se všichni členové FR spolu se svými pastýři o svou duchovní formaci, další náboženské vzdělávání a o celkový rozvoj vlastní osobnosti.

§ 2

(1) Úkolem FR je spolu s farářem posuzovat otázky týkající se farnosti, radit se o nich, nalézat možnosti řešení, usnášet se na opatřeních, poskytovat součinnost při jejich realizaci nebo je přímo realizovat. Na základě znalosti situace farnosti podílet se na vytváření pastoračního programu.

(2) K úkolům FR zvláště náleží:

- (a) probouzet a prohlubovat vědomí spoluodpovědnosti za farní společenství a oživovat spolupráci jeho členů;
- (b) získávat a připravovat členy farního společenství pro službu předávání víry a jejího prohlubování;
- (c) přinášet podněty a návrhy pro přípravu a slavení bohoslužeb a pro živou účast celého farního společenství na liturgii;
- (d) podporovat službu v charitativní a sociální oblasti a spolupracovat s místní charitou tam, kde je ustanovena;
- (e) vidět zvláštní životní situaci různých skupin farního společenství a hledat účinnou pastorační a charitativní pomoc v jejich potřebách;
- (f) podporovat vzdělávací činnost ve farnosti;
- (g) pravidelně informovat farní společenství písemně i ústně o práci a problémech ve farnosti;
- (h) společnými úkoly a akcemi posilovat vědomí společenství.

§ 3

Farní rada má právo:

- (a) vyslovit biskupovi svůj názor, má-li dojít k obsazení uprázdněné farnosti nebo k jiným personálním změnám, které se týkají duchovních působících ve farnosti. Právo biskupa rozhodnout o personálních změnách dle svého uvážení tím není dotčeno;

- (b) na informace o ekonomické situaci farnosti;
- (c) vyjádřit svůj názor při změnách organizace duchovní správy ve farnosti, příp. hranic farnosti, při výběru pomocníků k podávání eucharistie, lektorů, akolytů a katechetů, při plánování lidové misie, při duchovní obnově farnosti;
- (d) podílet se na přípravě důležitých pastoračních kroků, na řešení důležitých otázek, týkajících se života farnosti, např. uspořádání církevních slavností a zvláštních slavnostních bohoslužeb (poutí, procesí, prosebných dnů) a na stanovení pořádku bohoslužeb;
- (e) vyjádřit se také ke kandidátu bohosloví.

II. Složení farní rady

§ 4

RF tvoří:

- (a) farář;
- (b) ostatní duchovní trvale působící ve farnosti na základě pověření biskupem nebo farářem (kněží, jáhnové), příp. laik pověřený biskupem k účasti na pastorační péči o farnost podle kán. 517, §2;
- (c) po jednom delegátu z řeholních společenství, církevních sdružení (např. Charity), uznaných hnutí a jiných církevních zařízení (např. škol), příp. z farností spravovaných excurrendo, které nemají vlastní farní radu (viz. §12, odst. 3);
- (d) 2-6 členů zvolených farním společenstvím (počet určí farář po dohodě s volební komisí);
- (e) 2-6 členů jmenovaných farářem dle jeho uvážení (tento počet nesmí převýšit počet volených).

§ 5

Předsedou farní rady je vždy farář podle kán. 519, 536.

III. Volba do farní rady

§ 6

Volební právo:

- (a) právo volit má každý katolík starší 15 let, příslušející do farnosti;
- (b) právo být zvolen má každý katolík starší 18 let, který je ochoten plnit úkoly FR.

§ 7

Volební řád:

- (a) FR se ustanovuje na dobu 2 let, v případě prvního ustanovení na 1 rok;
- (b) farář jmenuje tříčlennou volební komisi a požádá jednotlivé instituce farnosti o jmenování delegátů do FR (viz. §4, písm. c);
- (c) kandidáty může navrhnout každý člen farnosti, který má právo volit. Písemné návrhy přijímá farář a volební komise. Společně posoudí, zda navržené kandidáty splňují podmínky pro právo být zvolen a vyžádají si jejich souhlas s kandidaturou;
- (d) volební komise určí termín, místo a způsob konání voleb a sestaví kandidátku ze všech navržených kandidátů s vyloučením těch, kteří byli jmenováni do FR jako delegáti (viz. §4, písm. c);
- (e) seznam kandidátů, termín a místo konání voleb musí být zveřejněn nejpozději do 14 dnů před volbami ohlášením při bohoslužbách a na vývěsce v kostele. Stejným způsobem se zveřejní seznam členů FR delegovaných jednotlivými institucemi;
- (f) v případě potřeby zajistí volební komise představení jednotlivých kandidátů voličům.

§ 8

Průběh voleb:

- (a) v den voleb dostane každý oprávněný volič, který má zájem volit, volební lístek, na něm označí vybrané kandidáty podle počtu, který má být zvolen. Pokud označí kandidátů více, jeho hlas je neplatný;
- (b) sčítání hlasů provede v den voleb volební komise;
- (c) volební komise sepíše protokol o provedení voleb, který obsahuje:
  - datum konání voleb
  - počet odevzdaných platných volebních lístků
  - jmenný seznam kandidátů s počtem odevzdaných hlasů
  - podpisy členů volební komise
- (d) volební komise do týdne oznámí zvoleným kandidátům výsledky voleb;
- (e) členy FR se stávají ti z kandidátů, kteří prostou většinou odevzdaných hlasů získali hlasů nevíce a mandát přijali. Při rovnosti hlasů se mandát určí losem.
- (f) nepřijme-li zvolený kandidát mandát, nahradí ho další kandidát, který získal při hlasování nejvíce hlasů a souhlasí se zvolením; je-li takových více, mandát se určí losem;
- (g) volební komise seznámí s výsledky voleb farní společenství do čtrnácti dnů od data konání voleb.

IV. Ustanovení farní rady

§ 9

Do jednoho měsíce po volbách svolá předseda všechny členy farní rady k ustavujícímu zasedání.

§ 10

Před termínem konání ustavujícího zasedání jsou členové farní rady uvedeni do funkce předsedou FR vhodným způsobem, např. složením tohoto slibu před shromážděným farním společenstvím:

„Chcete svědomitě plnit své poslání ve farní radě a přispívat k růstu Božího království v naší farnosti?“ Členové FR podávají předsedovi ruku se slovy: „Ano, to slibuji. Kéž mi Bůh pomáhá.“

Současně předseda FR předá členům FR jím podepsané dekry o ustanovení za členy FR. Při dodatečném přijetí nového člena FR se postupuje analogicky.

§ 11

Na ustavujícím zasedání zvolí farní rada místopředsedu a sekretáře z členů FR.

§ 12

- (1) Každá farnost společné duchovní správy, každá farnost spravovaná excurrento může mít vlastní FR.
- (2) Kde několik farností spravovaných jedním farářem tvoří přirozený celek, je možno ustanovit jednu FR pro celý tento obvod.
- (3) Ve farnostech spravovaných excurrento, kde nejsou splněny podmínky bodů 1 a 2, vyše společenství věřící po dohodě s farářem jednoho delegáta do ustanovené FR v sídelním místě dotyčného faráře.

§ 13

Datum ustanovení FR se jmenným seznamem členů a funkcí oznámí předseda do jednoho měsíce farnímu společenství, svému vikáři a generálnímu vikáři diecéze.

V. Způsob práce

§ 14

Zasedání farní rady svolává a řídí předseda. Tuto povinnost může přenést na místopředsedu trvale, nebo jen pro určitý případ.

§ 15

Sekretář je odpovědný za korespondenci a zápisy ze zasedání FR a farního výboru (viz. §24).

§ 16

Pravidelná zasedání FR se konají alespoň čtyřikrát do roka. Předseda je svolá písemně nejméně jeden týden předem a uvede program jednání.

Mimořádné zasedání FR může být svoláno z rozhodnutí předsedy nebo na požádání minimálně jedné třetiny FR.

§ 17

Každý člen FR má právo čtrnáct dní před zasedáním FR písemně navrhnout o čem má FR jednat. Návrh předložený během zasedání bude zařazen na program jednání po schválení nadpoloviční většinou přítomných členů FR.

§ 18

- (1) Hlasovací právo mají všichni členové FR.
- (2) Je-li sporné, jaký názor má většina, dá předsedající hlasovat.
- (3) FR je schopna vyjádřit svůj názor, je-li přítomna nadpoloviční většina členů FR.
- (4) Žádá-li většina přítomných tajné hlasování, je třeba to respektovat.

§ 19

Při rovnosti hlasů, nebo nesouhlasí-li předseda s názorem většiny, odkládá se realizace do příštího zasedání, kdy se o věci jedná znovu. Nesouhlasí-li předseda a nedojde-li opět k dohodě, je o záležitosti předsedou FR informován diecézní biskup, který o záležitosti rozhodne.

§ 20

Zápis ze zasedání:

- (a) během každého zasedání se pořizuje zápis, který musí podepsat předseda a zapisovatel;
- (b) obsahem zápisu je:
  - den a místo konání zasedání
  - jméno předsedajícího a zapisovatele
  - jména přítomných, nepřítomných, omluvených a přizvaných
  - předložené návrhy
  - výsledky hlasování
  - doslovné znění usnesení; hlasoval-li někdo proti nějakému bodu usnesení, má právo zdůvodnit svůj postoj v zápisu
  - rozdělení úkolů a termín splnění
  - stanovení termínu dalšího zasedání
- (c) na závěr zasedání se zápis schválí s právem každého přítomného člena FR vznést připomínky;
- (d) zápisy se archivují.

§ 21

Schůze FR jsou veřejné. Jsou-li proti účasti veřejnosti oprávněné námitky, rozhodne FR konat zasedání neveřejné. Pak jsou všichni členové FR vázáni mlčenlivostí.

§ 22

FR informuje věřící o své činnosti běžným způsobem (oznámeními na vývěskách v kostele a ohláškami při bohoslužbách). Kromě toho má jednou ročně vydat farní zprávu.

§ 23

Při vizitaci farnosti kontroluje vizitátor také činnost FR a vyslechne její připomínky k pastorační práci ve farnosti. FR se podílí na sestavení vizitační zprávy.

VI. Farní výbor

§ 24

Farní rada volí ze svého středu farní výbor (dále pouze FV) tam, kde to uzná za vhodné a vždy tam, kde počet členů FR je víc jak 12 osob.

Farní výbor je výkonným orgánem FR, který zajišťuje kontinuitu práce FR mezi jejími jednotlivými zasedáními, připravuje program zasedání FR, rozhoduje urgentní věci, které nesnesou odkladu, pokud nerozhodne o svolání mimořádného zasedání FR.

§ 25

Složení FV:

- (a) předseda FR;
- (b) místopředseda FR;
- (c) sekretář FR;
- (d) 2 další členové FR, které FR zvolila ze svých členů.

§ 26

FV se schází nejméně jednou měsíčně. Svolává jej a jeho jednání řídí předseda FR, resp. místopředseda. Po každém zasedání se pořídí zápis ve smyslu §20.

VII. Odborné komise

§ 27

Je-li třeba, může FR jmenovat odborné komise pro speciální úkoly a vymezí jim pravomoc.

§ 28

Odborné komise jsou za svou činnost odpovědné FR a předkládají jí požadované správy ve stanovených lhůtách.

VIII. Farní shromáždění

§ 29

Farní shromáždění je shromáždění všech členů farnosti. Má posilovat společenství a spoluodpovědnost za jeho život. Umožňuje všem členům farnosti vyjadřovat se k životu farnosti a k práci FR (viz. kán. 212, §3).

§ 30

Farní shromáždění se koná jednou ročně a předsedá mu farář. Svolává ho farář čtrnáct dní předem a ve všech kostelích jemu svěřených oznámí datum, místo a program shromáždění.

§ 31

Program farního shromáždění vypracuje FV a schválí ho FR.

§ 32

O jednání farního shromáždění sepíše sekretář zápis, který se po podpisu předsedou a zapisovatelem archivuje.

IX. Zánik členství ve farní radě

§ 33

- (a) předsedovi FR a členům podle §4, písm. b) zaniká členství ztrátou církevního úřadu resp. ztrátou pověření a smrtí;
- (b) při uprázdnění úřadu faráře, mandát ostatních členů FR trvá. Nový farář svolá FR do jednoho měsíce od nástupu služby.

§ 35

Ztratí-li mandát delegát instituce (§4, písm. c), vyšle tato instituce nového delegáta s mandátem do konce příštího volebního období.

§ 36

Ztratí-li mandát volený člen FR, nahradí ho další kandidát, který získal při hlasování největší počet hlasů, mandát přijal, složil slib a obdržel dekret. Při rovnosti hlasů určí farní rada losem jednoho z nich.

§ 37

Farní rada jako celek i její jednotliví členové mohou být odvolaní před skončením svého mandátu diecézním biskupem. Biskup současně rozhodne o nových volbách.

X. Závěrečné ustanovení

§ 38

Tyto stanovy nabývají platnosti dnem vyhlášení diecézním biskupem a účinnosti nabývají po třiceti dnech od vyhlášení. Dosavadní FR se přizpůsobí těmto stanovám do 31.12. 2001.

§ 39

Tyto stanovy se vyhláší ad experimentum na dva roky.

V Litoměřicích 1. 11. 2001

Č. j. 1251/01-o

Mons. ThDr. Josef KOUKL
biskup litoměřický

Poznámky:

Služba farní rady je možná jen za předpokladu, že je složena z členů, kteří se chtějí k oživení farnosti angažovat. Proto je možné farní radu ustavit i tam, kde je jen několik laiků, kteří chtějí být Kristovými svědky a kvasem, a mají schopnost (charisma) živou obec budovat. Kde však vůbec není probuzeno jak ze strany věřících, tak ze strany kněží, vědomí společné odpovědnosti, nelze pastorační radu zřídit. Byl by to formalismus. Je na faráři, aby tuto spoluodpovědnost vhodně probouzel.

Živé společenství musí mít minimálně tyto vlastnosti:

m i s i j n í h o ducha = živé vědomí odpovědnosti za šíření poselství spásy prostřednictvím slova, osobního svědectví, modlitby a společné práce;

r o d i n n é h o ducha = vzájemné sdílení radostí a bolestí jednotlivců i rodin v duchu: „*Radujte se s radujícími, plačte s plačícími*“ (Řím 12, 15);

ducha **c h a r i t a t i v n í** služby = služba nemocným, potřebným, opuštěným, chudým uvnitř i vně farního společenství.

Takové společenství vyrůstá:

- a) z hlásaného a společně žitého **B o ž í h o s l o v a** ;
- b) ze slavení **e u c h a r i s t i e** a **s v á t o s t í** ;
- c) z uskutečňování přikázání **v z á j e m n é l á s k y** .

Služba farní rady má vést ke koordinaci samostatných skupin a hnutí ve farnosti, (pokud zde jsou) aby farnost byla rodinou duchovních rodin. Mnohotvárnost služby farní rady vyžaduje úzkou spolupráci s farářem.

Služba farní rady musí tedy vycházet z opravdové víry a ochoty sloužit ve farnosti Kristu v bližních. Víra a ochota sloužit jsou základní předpoklady pro členství v pastorační radě. Živé společenství věřících je si hluboce vědomo své odpovědnosti nejen za věřící, ale i za všechny lidi žijící na území farnosti, diecéze i v celém světě.